

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1248. Usque Ad Annum 1276

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1765

VD18 90118243

§.12. Expeditiones sacræ ad septem Triones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66255](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66255)

tuendo, cuiam virtuti quodque peccatum sit contrarium, iustitiæne, an prudentiæ, aut temperantiæ? Studuerunt peccata minuere, purgareque actiones plurimas, quas veteres viri minus subtiles sed magis candidi criminosas reputabant.

Prisca disciplina per sui neglectum ac omissionem oblitterata in animis est, ita ut nemo jam audeat de illius instauratione loqui. Attamen S. Carolus Catholicæ fidei eximius sane cultor animarum arbitros per excerptos Canones antiquos docuit poenitentiam, quantum fieri posset, cum peccatis commetiri. Denique Concilium Tridentinum illis, qui per peccata sua malo fuissent exemplo, poenitentiam iussit publicam imponi, cuius condonandæ copiam solis Episcopis, quoties id æquum censerent, fecit.

*Seff. 24. Ref.
c. 8.*

§. XII.

Expeditiones sacræ ad septem Tri- ones.

Inter scopos expeditionum sacrarum fuisse ethnicorum Livoniæ, Borussiæ, cæ-
 terarumque regionum Septentrionalium conversionem ad Christi fidem in transitu notavi: quæ res considerationes meretur singulares. Has conversiones per-

*Hist. lib. 74.
§. 6. l. 77.
§. 19.*

Z 4

fer-

fervorem quorundam monachorum Cisterciensium coeptas continuarunt Fratres Prædicatores: ac usque eo nihil Evangelio magis fuit consentaneum. Ut autem hi populi natura ferocissimi erant, illi, qui maximo numero permanferant ethnici, sæpe insultabant novis Christianis, qui se defendebant armatis manibus, utentes naturali jure arcendi vim, & Germanos, Polonos, cæterosque Christianos veteres ex vicinia in auxilium vocabant. Hæc adhuc omnia intra limites æquitatis continebantur secundum doctrinam S. Thomæ, quam jam attuli. Ea bellandi causa tam legitima videbatur, ut eam melius tuendi gratia instituerentur Ordines militares Equitum Christi & Fratrum Gladii postea cum Equitibus Teutonicis junctorum. Summi Pontifices militiam sacram extenderrunt ad istud de Religione bellum, eandemque pro eo indulgentiam concesserunt, quam pro subsidio Terræ sanctæ lato largiti fuerant.

Verum hi sacri pugiles simplice sui defensione haud diu contenti sæpe invadebant ethnicos: & quando palmam retulerant, primam victis conditionem imponebant, ut receptis, a quibus informarentur, Sacerdotibus fonte salutis tincti templa exstruerent. Cum dein pacem turbassent, ut crebro accidebat, rebel-

2. 2. q. 10.
a. 8. in corp.
Sup. §. 1.

Hist. lib. 76.
§. 30.

rebelles ac Religionis desertores vocati, hoc nomine videbantur merito compelli posse ad id præstandum, quod semel promisissent; qua in re adhuc S. Thomæ doctrina observabatur. Talis erat his magnis in provinciis fidei propagatio: Et fatendum, eam non fuisse novam. Tempore Caroli Magni non erat nulla vis illata Saxonibus Christo adjungendis: & inter tam crebras eorum seditiones frequentissima veniam impetrandi via erat baptismi acceptio.

At S. Thomas post totam antiquitatem perbene demonstrat, ethnicos quamvis domitos captosque bello non esse cogendos ad amplectendam fidem. Libenter autem hunc sanctum Doctorem huc adduco, quia nobis optimus est testis doctrinæ sui temporis. Igitur ad mentem S. Augustini, cujus sententiam affert, dicit, neminem posse credere, nisi velit, & voluntatem haud cogi: unde conficitur, externam Christianismi professionem nihil prodesse sine persuasione interna. Nam Christus dixit: *Ite, docete, baptizate!* Et: *Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit.* Atque S. Paulus: *Corde creditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem.* Ergo non licet adultos aqua vitali abluere nisi satis informatos, ac postquam exploratum, & quantum humano modo fieri potest, com-

Ibid.

*Hist. lib. 44.
§. 45.*

Ibid.

*Matth. 28.
v. 9. Marc.
16. v. 61.
Rom. 10. v.
10.*

pertum fuerit, eos convictos secundum doctrinam, ac emendatos esse secundum mores. Hinc venerat sancta illa antiquitatis disciplina, qua sanæ Religionis candidati per tot institutiones & tam longa experimenta sacrum ad fontem præparabantur.

At quomodo erudiri aut tentari poterant Livones, Borussi, Curones, qui postridie, quam prælio superati fuerant, turmatim veniebant, petebantque baptismum, ut necem aut servitutem effugerent? Et vero, quando jugum victorum excutere poterant, ad priorem vitam ac veteres superstitiones suas reversi, abigebant, vel necabant Sacerdotes, ac templa subruiebant. Plura rei exempla vidisti. Ejusmodi homines promissa & juramenta parum tangunt, quorum vim & consecutiones haud capiunt: præsentia tantum eos movent. Hæc forsitan causa est facilitatis, qua hi populi se passim abripi postremas in hæreses: religio nunquam apud eos satis solida fundamenta habuerat. Huic exemplo jungo recentius Maurorum in Hispania.